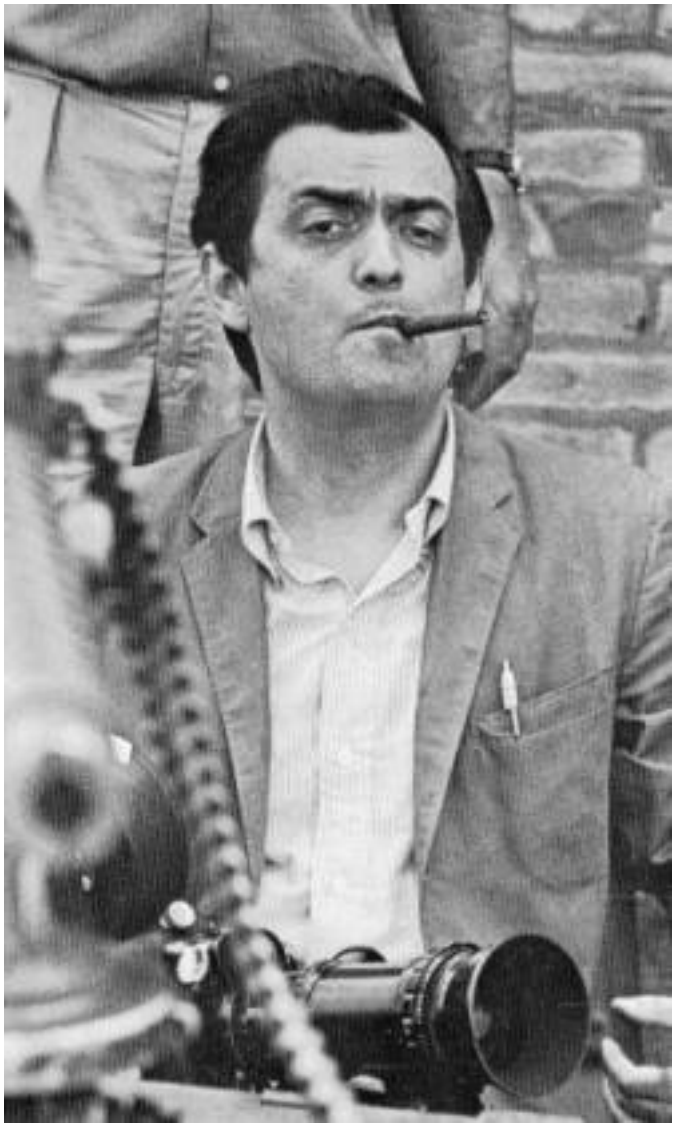

Article sobre la particular relació que tenia el director Stanley Kubrick amb els escacs (publicat al nº 3 de la revista *Jaque Practica el Ajedrez* l'abril de 2002).

Artículo sobre la particular relación que tenía el director Stanley Kubrick con el ajedrez (publicado en el nº 3 de la revista *Jaque Practica el Ajedrez* el abril de 2002).

Si vols llegir l'article en català, prem aquí .

Si quieres leer el artículo en castellano, haz click aquí .

Els orígens

Fa força temps, quan els meus interessos i inquietuds no anaven gaire més enllà dels d'aprovar els exàmens de la bàsica, vaig tenir l'oportunitat de veure a la televisió "*2001, una odissea del espai* ", una pel.lícula de ciència ficció d'Stanley Kubrick (tot i que llavors probablement no ho sabés que era de Kubrick). No puc recordar gran cosa del moment, exceptuant la sensació d'incomprensió total envers la història que s'explica (o millor dit, que no s'explica). Li vaig demanar al meu pare que m'expliqués de que anava tot plegat. Home acostumat als diàlegs i a les escenes d'acció, la seva comprensió de la trama no va anar pas gaire més lluny de la meva. La partida no havia fet més que començar, i Kubrick tenia les de perdre.

La segona visualització del film uns anys després no va canviar gens les coses, però va fer créixer en mi la curiositat. El meu interès per la comprensió del món i del que ens envolta anava creixent, i aquella pel.lícula (tot i ser pura ficció) semblava amagar les respostes a algunes preguntes. El joc s'igualava.

A la tercera va anar la vençuda. Veure la pel.lícula per tercer cop no va servir de res, tot i la predisposició que vaig posar (més gran que mai) per entendre el missatge del film. No obstant aquesta vegada la pel.lícula venia seguida d'un col.loqui, protagonitzat per en José Luís Garci i els seus incombustibles col.legues (el programa, en efecte, era *Qué grande es el Cine* de la 2). No oblidaré mai aquell col.loqui, on cada comentari i dissertació d'aquells cinemaerudits ajudava a esclarir els diferents enigmes exposats en la pel.lícula. Després d'això només van quedar alguns punts foscos que es van esvair per complet després de la lectura de la novel·la

d'Arthur Clarke, basat en el guió de la pel.lícula, llibre que vaig llegir devoradorament.

Kubrick, amb estil poc ortodox però brillant, havia guanyat la partida.

Aquest són els orígens del meu interès actual per aquest director. Si bé la seva cinematografia és escassa (tretze títols comptats, exceptuant curtmetratges de joventut de poca importància), cadascun dels seus films és una autèntica obra d'art, fruit d'una dedicació intensa i exclusiva, i d'una necessitat constant de mostrar la cara i la creu, el millor i el pitjor, de l'ésser humà.

Quan un aprofunditza en la vida i orígens d'aquest director acaba per fer tota mena de descobriments, un dels quals, inesperat i molt agradable, avui em disposo a exposar: **Kubrick era un fan dels escacs**
.

L'home

Kubrick va néixer el 26 de juliol de 1928, al Lying-in Hospital de Manhattan. Va viure la seva infantesa al Bronx, en aquell temps un barri residencial de classe mitjana de gent blanca. No va ser mai un bon estudiant, tot i que demostrava tenir un nivell d'intel.ligència superior a la mitjana. Era el típic cas d'alumne capaç, però alhora desinteressat en les matèries d'estudi, que molt sovint considerava avorrides i poc útils. Per tal d'estimular la seva imaginació el seu pare li va ensenyar a jugar a escacs i el noi de seguida va demostrar un gran interès pel joc i s'hi va aficionar.

Altres aficions de Kubrick van ser el jazz (va arribar a ser bateria del grup de jazz del seu institut) i sobretot la fotografia. Al 1945 va realitzar una fotografia força interessant (segons diuen, m'agradaria veure-les algun dia) on es veu un desanimat venedor de diaris rodejat de cartells amb l'anunci de la mort del president Franklin Delano Roosevelt. Amb tot l'arraujament del món es va presentar a les oficines de la revista *Look* i va mostrar la foto a l'editora gràfica, amb intenció de vendre-la. Per la foto li van donar 25$ i l'editora va fer-li saber el seu interès de

veure més fotografies seves. Al cap d'un temps, Kubrick entrava d'aprenent de fotògraf a la revista (principal competidora en aquella època de la mítica
Life
).

Tot just després d'haver-se'n anat de casa es va fer soci del Marshall Chess Club, presidit per l'ex-campió americà Frank Marshall, satisfent una quota de soci de 50$. Posteriorment canviaria de club, per anar a parar definitivament al Manhattan Chess Club, més selecte i de prestigi que l'anterior. Quan el club tancava solia freqüentar bars i cafès on es jugava a escacs i també les timbes d'escacs que s'organitzaven a l'aire lliure a Washington Square, on la penya s'embutxacava 25 centaus de dòlar per partida guanyada. Kubrick al començament només s'ho mirava amb interès però més tard la temptació va poder més que ell.

Kubrick va començar a jugar-s'hi pasta. Solia jugar a Washington Square amb la qual cosa s'assegurava una gran quantitat d'espectadors, així com de rivals. Al haver-hi calers en joc hi havia certes coses que estaven permeses i que avui serien considerades comportament antisportiu. Els comentaris durant la partida es permetien, i eren molts els jugadors que intentaven posar nerviosos al seus contrincants amb totes les artimanyes psicològiques possibles fins que aquest s'equivoqués. La qualitat d'un jugador per desconcentrar al rival era tinguda molt en compte, tant com ho pot ser la de no cometre errors en el zeitnot.

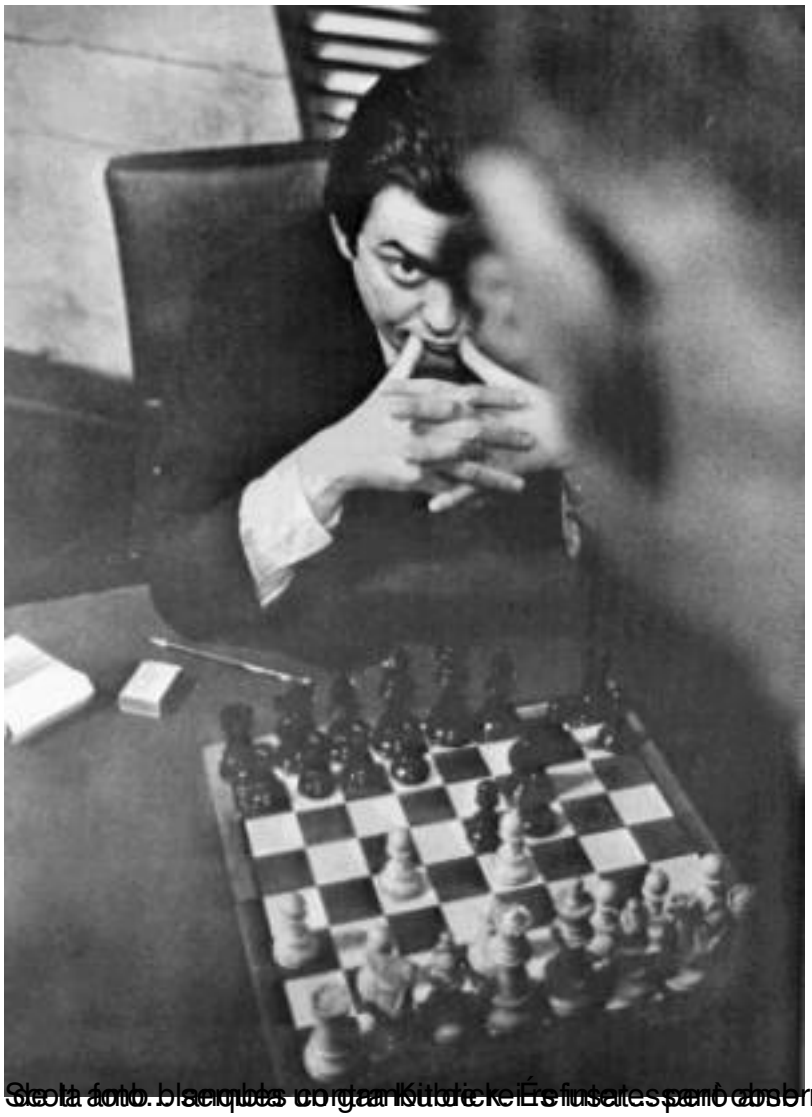
Moments de descans durant el rodatge de Atraco Perfecto

Hi havia dies en que es passava tot el dia jugant al carrer. Sempre que podia es triava un escaquer que tingués ombra durant el dia, i un altre que estigués prou il.luminat al fer-se fosc. Segons el mateix Kubrick els seus guanys diaris normals arribaven als 3$, suficients en aquella època per anar tirant uns quants dies.

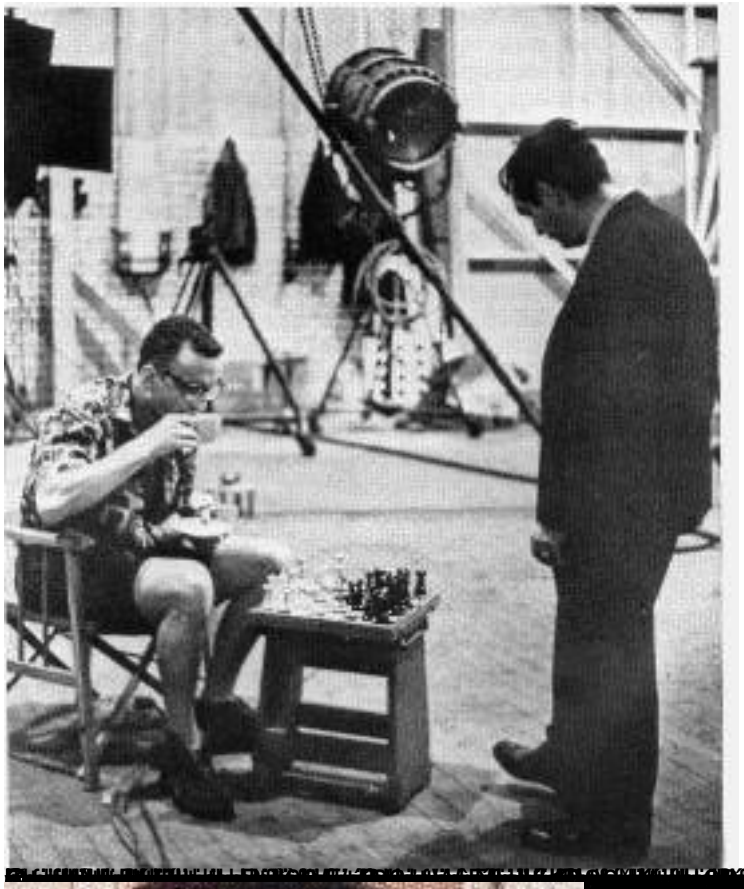
Al 1951, després de treballar 4 anys i mig a *Look* va deixar la feina, va agafar tots els seus estalvis, més tot allò que li van deixar i ho va invertir tot en filmar el seu primer curtmetratge. El curt no va funcionar gaire, però l'experiència el va convèncer de que el cinema, per sobre dels escacs, el jazz o la fotografia, era realment la seva passió.

El director

Kubrick tenia per costum jugar a escacs amb els actors i els membres del cos tècnic de les seves pel.lícules durant els descansos. A "*Teléfono Rojo? Volamos hacia Moscú*" (1963) ell i George C. Scott jugaven molt sovint. Scott se les donava de bon jugador però bàsicament era fanfarroneig, en realitat era un pardillo que no les veia venir ni de casualitat. Kubrick li ho va demostrar ben aviat, guanyant-li una partida i una altra i una altra fins que al final en va quedar ben tip.

Stella foto blanques Kubrick És fuster aficionat (sic)

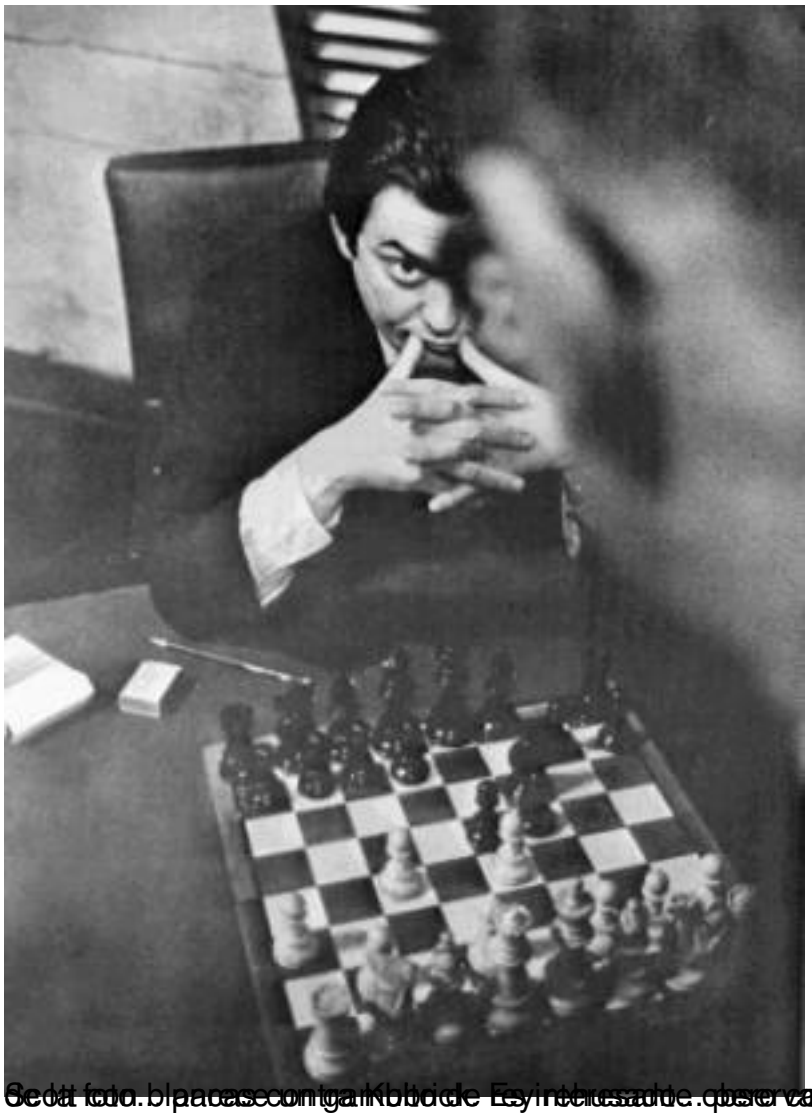

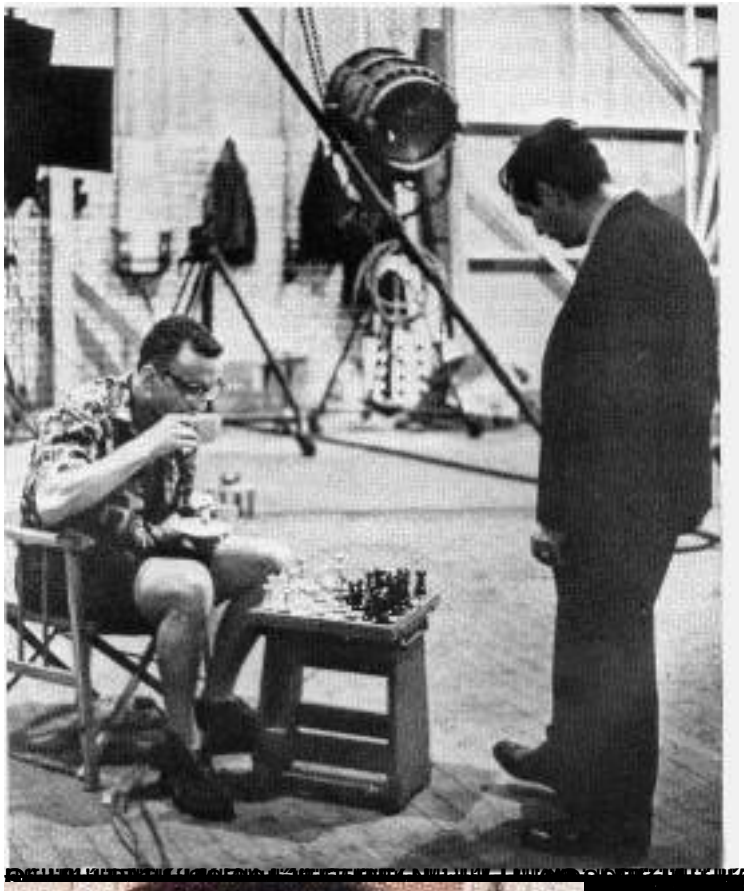

COM
VEH

CHESS
AND

Segur que us plantegeu com Kubrick aconseguia aquesta expressió??

VEH
COM

